

Motion till riksdagen 2017/18:4127

av **Julia Kronlid m.fl. (SD)**

med anledning av prop. 2017/18:190 Reformerade stöd till personer med funktionsnedsättning

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår propositionen i den del den avser att handikappersättningen för vuxna ersätts med en merkostnadsersättning.
2. Riksdagen avslår propositionen i den del den avser upphörande av de särskilda bestämmelserna om ersättning till blinda och gravt hörselskadade i 50 kap. socialförsäkringsbalken.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkomma med förslag på reformerat stöd till vuxna personer med funktionsnedsättning i samband med att LSS-utredningen är klar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och kartlägga mer noggrant vad ett reformerat stöd får för konsekvenser för de som i dag har handikappersättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkomma med förslag som även inkluderar stöd till hjälpbehov för vuxna och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta ansökan och redovisning för de sökande och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att justera den övre åldersgränsen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen föreslår i propositionen om reformerat stöd till personer med funktionsnedsättning att det nuvarande vårdbidraget ska ersättas med ett omvårdnadsbidrag för omvårdnads- och tillsynsbehov för barn samt en merkostnadsersättning för merkostnader. Vi anser att den delen i regeringens förslag

som rör barn och föräldrar är bra, och det är exempelvis positivt att stödet ska kunna kombineras med deltidsarbete för föräldrarna.

Vad gäller förslag om reformerat stöd till vuxna föreslår regeringen att den nuvarande handikappersättningen ska tas bort och enbart ersättas med en merkostnadsersättning. I stället för den schablonsumma som blinda och hörselskadade tidigare har haft rätt till ska samma villkor gälla för alla vid ansökan om merkostnadsersättning. Vi ställer oss kritiska till detta ifall det innebär en orimlig redovisningsbörda för den sökande som resulterar i ett orättvist utfall av beviljat stöd beroende på vilka resurser och hjälp från omgivningen den sökande har. Vidare föreslår regeringen att nya omvårdnadsersättningen för rena hjälpbehov inte ska omfatta vuxna. Ersättning för rena hjälpbehov för vuxna ska alltså inte ingå och det är mycket oklart ifall merkostnadsersättningen ska kunna täcka upp för rena hjälpbehov. Detta är något som satt personer med funktionshinder i oro för vad detta kommer innebära. Av propositionen framgår också att det saknas statistik och andra sammanställningar över vilka hjälpbehov som tidigare åberopats som grund för handikappersättning. Vad konsekvenserna blir av att ta bort den delen av stödet menar vi därför är alltför osäkert. Funktionsrätt Sverige bedömer att när hjälpbehovet i den nuvarande handikappersättningen tas bort så kommer trycket på andra samhällsstöd att öka. Funktionsrätt Sverige hyser en oro för att stödinsatser då uteblir och framhåller att det är viktigt att följa upp de mottagare av dagens handikappersättning som blir av med stödet. NSPH lyfter fram att personer med psykisk funktionsnedsättning, som har svårt att få del av LSS-insatser och för vilka stöd från anhöriga är avgörande, kan komma att drabbas när hjälpbehovsdelen för vuxna försvinner.

I många fall kan rena hjälpbehov täckas upp av andra stöd, exempelvis LSS och kommunala insatser. Vi menar dock att det ändå finns risk att många behövande kommer ramla mellan stolarna. Detta gäller exempelvis personer med psykiskt funktionshinder i kommuner utan personliga ombud. Det är också svårt att i dag se de fulla konsekvenserna av regeringens förslag när vi ännu inte sett resultatet av LSS-utredningen.

Handikappersättningen utgör 10–20 procent av nettoinkomsten hos många låginkomsttagare med funktionsnedsättning och har fungerat som ett stöd där samhällets övriga stöd inte räcker till. Mottagare och närstående har haft en viss flexibilitet med frihet och egenmakt. I och med att man vill införa ett strikt merkostnadsbegrepp kommer de behövandes egenmakt att begränsas och processen för att ansöka om merkostnadsersättning kommer att försvåras för den sökande. Det saknas helt enkelt en bättre kartläggning av hur detta kommer att drabba de redan utsatta och vad detta förslag får för konsekvenser för de som i dag har handikappersättning. Förslaget blir därmed inte rättssäkert. Vi anser att det är förkastligt att angripa en redan svag grupp i samhället.

Sverigedemokraterna anser därför att förslaget i propositionen i den del som rör merkostnadsersättning för vuxna ska avslås. Nuvarande system för vuxna inklusive de särskilda bestämmelserna om ersättning till blinda och hörselskadade ska gälla till dess att regeringen utrett frågan närmare. Vi anser även att regeringen bör vänta tills LSS-utredningen är färdig innan ett reformerat stöd ska föreslås. Vi menar att regeringen ska återkomma med ett förslag där även rena hjälpbehov för vuxna på ett bättre sätt ska vara inkluderat. Även om andra insatser från samhället kan täcka upp många behov finns fortfarande personer som riskerar att ramla mellan stolarna, och då kan denna ersättning vara enda möjligheten till hjälp. Att ansöka om merkostnadsersättning är en krävande

ansökningsprocess där det kan vara svårt för både den sökande att redovisa och svårt för Försäkringskassan att avgöra vad som är merkostnad. Vi menar därför att regeringen vidare behöver utreda möjligheten till ett enklare system som minskar redovisningsbördan för den sökande och stärker dess egenmakt, samtidigt som systemet måste vara rättssäkert.

Flera remissinstanser har också kritiserat den övre åldersgränsen på 65 år för att beviljas merkostnadsersättning för vuxna. Vi menar dock att denna gräns behöver bli mer flexibel och justeras uppåt då flera väljer att stanna i arbetslivet en längre tid. Så länge möjligheten finns att stanna i arbetslivet bör möjligheten att ansöka om ersättning för att kunna utföra sitt arbete finnas även efter 65 års ålder. Därför anser vi att även den övre åldersgränsen är något som behöver utredas vidare.

Julia Kronlid (SD)

Linus Bylund (SD)

Carina Ståhl Herrstedt (SD)

Jennie Åfeldt (SD)

Heidi Karlsson (SD)

Paula Bieler (SD)